לעשות מבית הכנסת בית המדרש: **וישרף אש בית ה' ואת כל בית**
גדול • בנבוכדנצר כתיב • **ספרייס** • יש סימן: **פוסר לעשות בית**
המדרש • אלמא בית המדרש הוי בית גדול: **דיפכד** • שמכרוהו כסר
כדקתני מכרו תורה ומשום הכי מותר ליקח בדמיו ספר תורה אחר
לאו מה יקחו מהם כי קא מיבעיא לן למכור להחזיר לך: **פוסקין** •
ספר תורה שאין בו אלא תומש אחד: **אבל גם נביאים וכתובים במטפחות**
ספר תורה • שמוריד המטפחות מקדושתן: **במטפחות של תומשין** •
דקא מעלי להו למטפחות: **אבל במטפחות ספר תורה גם** • אלמא
אין מסגן לכיוצא בה אלא למעלה הימנה: **אימא מיפא ולא תומשין**
במטפחות של ספר תורה • דהא ירידה היא: **וקא מוסיב דפא** מ"ג
אחבריה • דף גלל על חבירו: **מקום פשיעותא** • שמא משימכור שוב
לא יקנה ומתוך כך יפסלו הדמים: **כי קא מיבעיא לן** • אלמא מיבעיא לן בית הכנסת
מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים וכו': איבעיא להו מהו למכור ס"ת ישן ליקח בו חדש: כיון דלא מעלי ליה אסור
אן דלמא כיון דליכא לעלויי עילויא אחרינא שפיר דמי: **בא שמע** אבל מכרו
תורה לא יקחו ספרים ספרים הוא דלא הא תורה בתורה שפיר דמי מתני'
דיעבד, כי קא מיבעיא לן לכתחלה ת"ש גוללין ס"ת במטפחות חומשין
וחומשין במטפחות נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים במטפחות
חומשין, ולא חומשין במטפחות ס"ת קתני מיהת גוללים ס"ת במטפחות
חומשין מטפחות חומשין אין מטפחות ס"ת לא, אימא סיפא ולא חומשין
במטפחות ס"ת הא תורה בתורה ש"ד *אלא מהא ליכא למישמע מינה
בא שמע *מניחין ס"ת על גבי תורה, ותורה ע"ג חומשין, וחומשין ע"ג נביאים
וכתובים אבל לא נביאים וכתובים ע"ג חומשין, ולא חומשין על גבי תורה
הנחה קאמרת, שאני הנחה דלא אפשר, דאי לא תימא הכי מיכרך היכי
כרכינן והא קא יתיב דפא אחבריה אלא כיון דלא אפשר שרי הכא נמי
כיון דלא אפשר שרי ת"ש דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן משום רשב"ג
"לא ימכור אדם ס"ת ישן ליקח בו *חדש" הם משום פשיעותא כי קאמרינן
כגון דכתיב ומנח לאיפרוקי מאי ת"ש דא"ר יוחנן משום ר"מ *"אין מוכרין
ס"ת *אלא *לשמור תורה ולישא אשה, ש"מ תורה בתורה שפיר דמי, דלמא
שאני למוד *שהלמוד מביא לידי מעשה *אשה נמי *לא תהו בראה לשבת
יצרה "אבל תורה בתורה לא. ת"ר לא ימכור אדם ס"ת אע"פ שאינו צריך
לו יותר על כן ארשב"ג *"אפי' אין לו מה יאכל *ומכר ס"ת או בתו אינו
רואה סימן ברכה לעולם: אמר רבא ל"ש אלא שמכרו והותירו
אבל גבו והותירו מותר איתיביה אביי בריא שלא התנו אבל התנו
אפילו לדוכסוסיא מותר ה"ד אילימא שמכרו והותירו כי התנו מאי הוי
אלא שגבו והותירו, טעמא דהתנו הא לא התנו לא, לעולם, שמכרו והותירו
וה"ק בריא שלא התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אבל
התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אפילו לדוכסוסיא נמי מותר

כוותיה דרב פפי מסתברא דא"ר יהושע בן לוי בהכ"נ מותר לעשותו בית המדרש ש"מ. דרש בר קפרא מאי דכתיב "וישרף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלם ואת כל בית גדול שרף באש" "בית ה'" זה בהמ"ק "בית המלך" אלו פלטרין של מלך "ואת כל בתי ירושלם" כמשמען "ואת כל בית גדול שרף באש" ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי חד אמר מקום שמגדלין בו תורה וחד אמר מקום שמגדלין בו תפלה מ"ד תורה דכתיב "ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר" ומ"ד תפלה דכתיב "ספרה נא הגדולות אשר עשה אלישע" ואלישע דעבד ברחמי הוא דעבד, תסתיים דר' יהושע בן לוי הוא דאמר מקום שמגדלין בו תורה דאמר ר' יהושע בן לוי בית הכנסת מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים וכו': איבעיא להו מהו למכור ס"ת ישן ליקח בו חדש: כיון דלא מעלי ליה אסור אן דלמא כיון דליכא לעלויי עילוייא אחרינא שפיר דמי: בא שמע אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים ספרים הוא דלא הא תורה בתורה שפיר דמי מתני' דיעבד, כי קא מיבעיא לן לכתחלה ת"ש גוללין ס"ת במטפחות חומשין וחומשין במטפחות נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים במטפחות חומשין, ולא חומשין במטפחות ס"ת קתני מיהת גוללים ס"ת במטפחות חומשין מטפחות חומשין אין מטפחות ס"ת לא, אימא סיפא ולא חומשין במטפחות ס"ת הא תורה בתורה ש"ד *אלא מהא ליכא למישמע מינה בא שמע *מניחין ס"ת על גבי תורה, ותורה ע"ג חומשין, וחומשין ע"ג נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים ע"ג חומשין, ולא חומשין על גבי תורה הנחה קאמרת, שאני הנחה דלא אפשר, דאי לא תימא הכי מיכרך היכי כרכינן והא קא יתיב דפא אחבריה אלא כיון דלא אפשר שרי הכא נמי כיון דלא אפשר שרי ת"ש דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן משום רשב"ג "לא ימכור אדם ס"ת ישן ליקח בו *חדש" הם משום פשיעותא כי קאמרינן כגון דכתיב ומנח לאיפרוקי מאי ת"ש דא"ר יוחנן משום ר"מ *"אין מוכרין ס"ת *אלא *לשמור תורה ולישא אשה, ש"מ תורה בתורה שפיר דמי, דלמא שאני למוד *שהלמוד מביא לידי מעשה *אשה נמי *לא תהו בראה לשבת יצרה "אבל תורה בתורה לא. ת"ר לא ימכור אדם ס"ת אע"פ שאינו צריך לו יותר על כן ארשב"ג *"אפי' אין לו מה יאכל *ומכר ס"ת או בתו אינו רואה סימן ברכה לעולם: אמר רבא ל"ש אלא שמכרו והותירו אבל גבו והותירו מותר איתיביה אביי בריא שלא התנו אבל התנו אפילו לדוכסוסיא מותר ה"ד אילימא שמכרו והותירו כי התנו מאי הוי אלא שגבו והותירו, טעמא דהתנו הא לא התנו לא, לעולם, שמכרו והותירו וה"ק בריא שלא התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אבל התנו שבעה טובי העיר במעמד אנשי העיר אפילו לדוכסוסיא נמי מותר

אבל מתני' שבעה טובי העיר במעמד כו' • קשה לרבינו שמחה ז' טובי העיר למה מהם כי קא מיבעיא לן למכור להחזיר לך: **פוסקין** • ספר תורה שאין בו אלא תומש אחד: **אבל גם נביאים וכתובים במטפחות ספר תורה** • שמוריד המטפחות מקדושתן: **במטפחות של תומשין** • דקא מעלי להו למטפחות: **אבל במטפחות ספר תורה גם** • אלמא אין מסגן לכיוצא בה אלא למעלה הימנה: **אימא מיפא ולא תומשין במטפחות של ספר תורה** • דהא ירידה היא: **וקא מוסיב דפא** מ"ג **אחבריה** • דף גלל על חבירו: **מקום פשיעותא** • שמא משימכור שוב לא יקנה ומתוך כך יפסלו הדמים: **כי קא מיבעיא לן** • אלמא מיבעיא לן בית הכנסת מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: **כי קא מיבעיא לן** • אלמא מיבעיא לן בית הכנסת מותר לעשותו בית המדרש ש"מ: **אבל מכרו תורה לא יקחו ספרים** • אלמא אין מסגן לכיוצא בה אלא למעלה הימנה: **אימא מיפא ולא תומשין במטפחות של ספר תורה** • דהא ירידה היא: **וקא מוסיב דפא אחבריה** • דף גלל על חבירו: **מקום פשיעותא** • שמא משימכור שוב לא יקנה ומתוך כך יפסלו הדמים